

8.6.2015

B8-0548/2015

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

korkean tason korruptiotapauksia FIFAssa koskevista viimeaikaisista
paljastuksista
(2015/2730(RSP))

Helga Trüpel, Ernest Urtasun, Barbara Lochbihler, Igor Šoltes
Verts/ALE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma korkean tason korruptiotapauksia FIFAssa koskevista viimeaikaisista paljastuksista (2015/2730(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon viimeaikaiset korruptioskandaalit, jotka tahraavat FIFAA,
- ottaa huomioon maailmanmestaruuskisojen sijoittamista Venäjälle ja Qatarin koskevat valinnat, joita on arvosteltu ankarasti ihmisoikeuksien näkökulmasta,
- ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2013 antamansa päätöslauselman sopupeleistä ja lahjonnasta urheilussa¹,
- ottaa huomioon rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen äskettäin annetun direktiivin 2005/60/EY,
- ottaa huomioon komission antaman EU:n korruptiontorjuntakertomuksen vuodelta 2013,
- ottaa huomioon 18. tammikuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Urheilun eurooppalaisen ulottuvuuden kehittäminen” (COM(2011)0012),
- ottaa huomioon 2. helmikuuta 2012 antamansa päätöslauselman urheilun eurooppalaisesta ulottuvuudesta²,
- ottaa huomioon 11. heinäkuuta 2007 annetun komission valkoisen kirjan urheilusta (COM(2007)0391),
- ottaa huomioon komission tiedonannon korruption torjumisesta EU:ssa (COM(2011)0308),
- ottaa huomioon 15. syyskuuta 2011 antamansa päätöslauselman EU:n toimista korruption torjumiseksi³,
- ottaa huomioon yritysten johtokunnan jäsenten sukupuolijakauman tasapainoa koskevan komission strategian ja ehdotuksen direktiiviksi julkisesti noteerattujen yhtiöiden toimivaan johtoon kuulumattomien johtokunnan jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta (COM(2012)0614),
- ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 21. toukokuuta 2014 antaman päätöslauselman Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta 2014–2017,

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0098.

² EUVL C 239E, 20.8.2013, s. 46.

³ EUVL C 51 E, 22.2.2013, s. 121.

- ottaa huomioon neuvoston 22. heinäkuuta 2003 antaman puitepäätöksen 2003/568/JHA 9 artiklan perusteella komission neuvostolle antaman kertomuksen yksityisellä sektorilla tapahtuvan lahjonnan torjunnan tehokkaasta toteuttamisesta (COM(2007)0328),
 - ottaa huomioon 13. marraskuuta 2012 annetun komission suosituksen neuvoston päätökseksi Euroopan komission valtuuttamisesta osallistumaan Euroopan unionin puolesta neuvotteluihin urheilutulosten manipuloinnin torjumista koskevasta Euroopan neuvoston kansainvälisestä yleissopimuksesta (COM(2012)0655),
 - ottaa huomioon 18. syyskuuta 2014 tehdyn urheilukilpailujen manipulointia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen 23. huhtikuuta 2013 antaman päätöslauselman jalkapalloilun hallinnonuudistuksesta,
 - ottaa huomioon 28. syyskuuta 2011 annetun Euroopan neuvoston ministerineuvoston suosituksen urheilun rehellisyyden edistämisestä urheilutulosten manipuloinnin ja etenkin sopupelien torjumiseksi,
 - ottaa huomioon Erasmus+ -ohjelmaan kuuluvan uuden urheiluohjelman, jonka tarkoituksena on tukea toimia, joilla edistetään innovatiivisten ideoiden ja käytäntöjen kehittämistä, siirtoa ja toteuttamista eurooppalaisella, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla ja jonka mukaan urheiluun liittyvien toimien olisi autettava kehittämään urheilun eurooppalaista ulottuvuutta sekä lisäämään urheilujärjestöjen välistä yhteistyötä ja yhdenmukaistamista,
 - ottaa huomioon Michael J. Garcian raportin korruptioepäilyistä jalkapalloilussa, jonka FIFA tilasi heinäkuussa 2012,
 - ottaa huomioon FIFAn perussäännön 2 artiklan, jonka mukaan FIFAn tavoitteisiin kuuluu edistää rehellisyyttä, etiikkaa ja reilua peliä sekä estää kaikki menetelmät tai käytännöt, kuten korruptio, doping tai pelien manipulointi, jotka saattaisivat vaarantaa pelien, kilpailujen, pelaajien, toimihenkilöiden ja jäsenten rehellisyyden tai aiheuttaa jalkapalloilun väärinkäyttöä,
 - ottaa huomioon Interpolin 3. kesäkuuta 2015 Politico-sanomalehdelle esittämät paljastukset järjestelyistä FIFAn kanssa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. pitää urheilujärjestöjen rehellisyyttä hyvin tärkeänä, koska sekä ammattilais- että amatööriurheilu ovat keskeisessä asemassa maailmanlaajuisessa rauhan, ihmisoikeuksien ja solidaarisuuden edistämisessä ja tuovat yhteiskunnille terveyteen liittyviä ja taloudellisia etuja ja koska niillä on keskeinen rooli kasvatukseen ja kulttuuriin liittyvien perusarvojen esiintuomisessa sekä sosiaalisen osallisuuden edistämisessä;
- B. ottaa huomioon, että Sveitsin viranomaiset pidättivät Zürichissä 27. toukokuuta 2015 neljatoista FIFAn johtohenkilöä, varapuheenjohtaja mukaan lukien;

- C. ottaa huomioon, että pidätykset tehtiin Yhdysvaltojen oikeusministeriön pyynnöstä;
- D. toteaa kiistattoman tosiseikan, että FIFA on toiminut monia vuosia ilman vastuuvuorollisuutta ja avoimuutta ja tunnetusti korruptoituneena organisaationa; toteaa, että tuoreet pidätykset antavat varmuuden siitä, että FIFA:n tapauksessa on kyse systeemistä, laajalle levinneistä ja alituisista petoksista ja korruptiosta – kuten esimerkiksi Michael J. Garcian raportissa osoitetaan – joiden luonnetta ei koskaan ole täysin paljastettu, eikä yksittäisistä väärinkäytöksistä, kuten jalkapalloliiton entinen puheenjohtaja Joseph Blatter on väittänyt;
- E. ottaa huomioon, että Sveitsin ja Yhdysvaltojen viranomaiset ovat myös aloittaneet erillisen rikostutinnan siitä, miten Venäjä sai vuoden 2018 ja Qatarin vuoden 2022 maailmanmestaruuskisoihin isännyyden;
- F. ottaa huomioon, että korruptio on rikoksen muoto, joka liian usein havaitaan tai annetaan ilmi erittäin myöhään, ja että sitä harjoittavat häpeämättä järjestöt, joiden laillisen toiminnan varjossa tapahtuu laittomuuksia, kuten rahanpesua;
- G. ottaa huomioon, että tämän kaltaista rikollista toimintaa harjoitetaan kansainvälisellä tasolla ja että sillä on sellaiset maailmanlaajuiset yhteydet, että yksittäinen instituutio, maa tai järjestö ei yksin kykene torjumaan korruptiota FIFA:n kaltaisessa organisaatiossa;
- H. ottaa huomioon, että yksi korruption seurauksista on, että koko urheiluala joutuu halveksituksi ja että luottamus häviää kaikkeen FIFA:n edistämään toimintaan, kuten sopupelien vastaiseen kampanjaan, joka on käynnistetty kansainvälisen ammattilaispelaajayhdistyksen (FIFPRO) ja Europolin kanssa;
- I. ottaa huomioon, että ilman läpinäkyvyyttä tehdyt sopimukset asettavat kaikki sidosryhmät, kuten sponsorit ja urheiluun kytköksissä olevat liitot ja säätiöt, valtavien ongelmien eteen ja yhteiseen vastuuseen, jota ei vielä voi mitata;
- J. panee merkille, että komissio ja neuvosto ovat tunnustaneet jalkapalloilun hyvän hallinnon edellyttävän jalkapalloilun hallintoelinten ja viranomaisten kumppanuutta, jossa kunnioitetaan ammattilaisurheilun itsesääntelevää luonnetta ja jonka johdosta on käynnistetty urheilua koskeva jäsenneily vuoropuhelu;
- K. ottaa huomioon, että tämä ilmiö koskee kaikkia urheilulajeja, minkä vuoksi urheilun rehellisyys ja etiikka ovat uhattuina;
- L. ottaa huomioon, että nykyisillä valvontajärjestelmillä ei kyetä välittömästi havaitsemaan korruptiota tämän laittoman toiminnan maailmanlaajuisen luonteen vuoksi; toteaa, että jo nyt on havaittu, että Interpol ei ole täyttänyt tehtävänsä FIFA:n lainvalvojana;
- M. toteaa, että avoimuus, vastuullisuus ja demokratia – toisin sanoen hyvä hallintotapa – urheilussa ovat ennakoedellytyksiä sille, että urheiluliikkeen rooli sopupelien ja urheiluun liittyvien petosten torjunnassa on jollakin tavoin menestyksellinen;

- N. ottaa huomioon, että monet urheilujärjestöt ovat jo toteuttaneet toimenpiteitä tällä alalla esimerkiksi kehittämällä käytännesääntöjä ja soveltamalla nollatoleranssin politiikkaa ja että kyseisten järjestöjen toiminta ansaitsee tunnustuksen;
- O. ottaa huomioon, että asiantuntijoiden mukaan ollaan yhä enemmän huolissaan eräiden yksilöiden, jotka ottavat haltuunsa jalkapalloseuroja, pahoista aikeista, joissa korruptiota käytetään keinona rikollisten toimien, kuten sopupelien ja rahanpesun, edistämiseen;
- P. ottaa huomioon, että pelaajayhdistykset toteavat, että tällainen rikollinen toiminta on ongelma myös siltä kannalta, että pelaajia saatetaan uhkailla ja kiristää;
- Q. ottaa huomioon, että urheilujärjestöt tarvitsevat sponsorointia toimintansa pyörittämiseen ja että siksi tarvitaan neuvottelujen avoimuutta ja varojen jakamista koskevia tiukkoja käytännesääntöjä, ja että missään tapauksessa sponsoroinnilla ei saisi vetää mukaan korruptiokierteeseen muita laillisia yksiköjä, kuten nuoria lahjakkuuksia tukevia säätiöitä;
- R. katsoo, että kaikkien alan tärkeimpien toimijoiden on huolehdittava henkilökohtaisesta vastuustaan ja ryhdyttävä noudattamaan johdonmukaista toimintatapaa, jolla ne täydentävät toinen toisensa ponnisteluja korruption torjumiseksi urheilussa;
1. pyytää komissiota jatkamaan yhteisen toimintatavan kehittämistä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi koordinoimalla tärkeimpien sidosryhmien kuten urheilujärjestöjen, kansallisen poliisin ja oikeusviranomaisten sekä vedonlyöntioperaattoreiden ponnisteluja tällä alalla ja perustamalla keskustelufoorumin, jonka kautta voidaan myös vaihtaa tietoja ja parhaita käytänteitä;
 2. kehottaa jäsenvaltioita toimimaan tehokkaassa yhteistyössä Interpolin ja kolmansien maiden viranomaisten kanssa urheilun järjestäytyneen rikollisuuden tutkinnassa ja syytteeseen panossa edellyttäen, että kaikki epäilyt Interpolin riippumattomuudesta lainvalvojana on hälvennetty;
 3. painottaa, että FIFAa koskevat lahjontasyytökset ja sen uskottavuuden puute vaikuttavat tuhoisasti kaikentasoiseen jalkapalloiluun huipputason ammattilaisjalkapalloilusta ruohonjuuritason amatööriseuroihin;
 4. kehottaa tarkistamaan tehdyt päätökset seuraavien maailmanmestaruuskisojen järjestämisestä Venäjällä ja Qatarissa ja käynnistämään uudelleen hakumenettelyn ja ottamaan kisapaikan valinnassa tärkeimpänä kriteerinä huomioon ihmisoikeudet ja työhön liittyvät oikeudet sekä olemaan valitsematta mitään sotaa käyvää tai ihmisoikeuksia loukkaavaa maata;
 5. kehottaa kaikkia urheilujärjestöjä noudattamaan korruptiota koskevaa nollatoleranssia (sekä sisäisesti että ulkoisten urakoitsijoiden suhteen), jotta voidaan estää urheilujärjestöjen jäsenten taipuminen ulkoisen painostuksen edessä; kehottaa tässä yhteydessä erityisesti muita jalkapallojärjestöjä, kuten Euroopan jalkapalloliittoa (UEFA) pysymään erityisen valppaina roolissaan urheiluetiikan viestittäjinä;
 6. kehottaa urheilujärjestöjä luomaan kaikille henkilöstöön kuuluville ja kaikille virkailijoille (pelaajat, valmentajat, erotuomarit, lääkintähenkilöstö ja tekninen

henkilöstö sekä seurojen ja liittojen johtohenkilöt) käytännesäännöt, joissa määritellään piilossa pidettyjen toimien ja rahoituslähteiden vaarat, joissa selvästi kielletään kaikenlaiset laittomat toimet sekä pelien manipulointi vedonlyöntiä varten tai muussa tarkoituksessa ja määrätään vilppiin liittyvistä seuraamuksista ja joissa kielletään omia otteluita koskeva uhkapeli ja velvoitetaan ilmoittamaan kaikista yhteydenotoista tai tiedoista, jotka koskevat korruptiota tai pelaajien uhkailua ja johon lisäksi liittyy asianmukainen ilmiantajien suojelumekanismi;

7. kehottaa kaikkia urheilun hallintoelimiä sitoutumaan hyvään hallintotapaan, jotta vähennetään korruption uhreiksi joutumisen todennäköisyyttä; suosittelee tässä yhteydessä, että sukupuolijakauman tasapaino otetaan paremmin huomioon kaikkien organisaatioiden johtokuntien ja hallitusten jäsenten nimittämisessä erityisesti siksi, että muistettaisiin, että urheilu ja varsinkaan jalkapallo eivät ole miesten etuoikeus; uskoo, että avautuminen lisää seurannan mahdollisuuksia;
8. kehottaa FIFA:n hallitusta toteuttamaan rakenneuudistuksia avoimuuden, tasa-arvon ja vastuuvastuun luomiseksi sekä avointen, tasapainoisten ja demokraattisten päätöksentekomenettelyjen varmistamiseksi järjestössä;
9. katsoo tässä yhteydessä, että Joseph Blatterin eroaminen antaa mahdollisuuden toteuttaa näitä tarvittavia rakenteellisia uudistuksia, joilla olisi myös pyrittävä tuomaan valoa ongelmiin ja varmistamaan, että enää ei esiinny sen kaltaisia korruptioväitteitä, jotka viime vuosina ovat tahranneet FIFA:n mainetta; katsoo myös, että Blatterin välitön korvaaminen väliaikaisella puheenjohtajalla FIFA:n seuraaviin vaaleihin asti edistäisi tätä prosessia;
10. pyytää kaikkia sponsorisopimuksen tehneitä tahoja sekä lähetystoiminnan harjoittajia, urheilijoita (sekä miehiä että naisia), kaikkia faneja sekä kansallisia ja alueellisia urheilujärjestöjä, kuten UEFAa, edistämään ja tukemaan FIFA:n uudistusprosessia antamalla urheilualalla esiintyvää korruptiota vastustavia julkisia lausuntoja;
11. korostaa valistuksen merkitystä urheilun rehellisyyden suojelussa; kehottaa siksi jäsenvaltioita ja urheiluseuroja tarjoamaan urheilijoille ja kuluttajille asianmukaista tietoa ja valistusta jo varhaisesta iästä lähtien ja kaikilla urheilun tasoilla, niin amatööri- kuin ammattilaistasolla;
12. kannustaa urheilujärjestöjä luomaan ja ylläpitämään kattavia ennaltaehkäisy- ja koulutusohjelmia, joihin sisältyy seuroille, liigoille ja liitoille suunnattuja, erityisesti alaikäisiä koskevia selkeitä velvoitteita, ja perustamaan urheiluetiikkaa käsittelevän kurinpitovelvoitteen;
13. pyytää komissiota tutkimaan, noudattavatko jäsenvaltiot tosiasiallisesti puitepäätöstä korruption torjunnasta yksityisellä sektorilla erityisesti sellaisessa urheilutoiminnassa, jossa on mukana lukuisia seuroja, liittoja ja josta media on erittäin kiinnostunut, sekä varmistamaan, että mahdollisesti jäljellä olevat lainsäädännön porsaanreiät käsitellään ihmisoikeuksia täysimääräisesti kunnioittaen; kehottaa komissiota lisäksi tarkistamaan urheilun vedonlyöntiä koskevat säännöt ja markkinaehdot ja ottamaan käyttöön asianmukaisen veronpalautuksia koskevan avoimuuden;

14. kehottaa jäsenvaltioita allekirjoittamaan urheilukilpailujen manipulointia koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen ja allekirjoittaneita jäsenvaltioita ratifioimaan sen viipymättä;
15. kehottaa urheilujärjestöjä soveltamaan tiukkoja ja vakuuttavia hallinnon normeja Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelman 2014–2017 painopisteiden mukaisesti;
16. kehottaa jäsenvaltioita luomaan erityisen lainvalvontayksikön, jonka tehtävänä on torjua korruptiota, toimia viestinnän ja tärkeimpien sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön keskuksena ja tarjota tietoja havaituista mahdollisista säännönvastaisuuksista, jotta niitä voidaan tutkia perusteellisemmin ja toimittaa syyttäjäviranomaisten käsiteltäviksi;
17. kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan lainvalvontayhteistyön tehostamista unionissa yhteisten tutkintaryhmien ja syyttäjäviranomaisten välisen yhteistyön avulla; korostaa, että on otettava käyttöön ja pantava tehokkaasti täytäntöön toimia, joilla torjutaan korruptiota EU:n ja kansallisella tasolla;
18. kehottaa jäsenvaltioita perustamaan sääntelyelimiä, joiden tehtävänä on tunnistaa ja torjua urheiluvetoonlyöntiin liittyvää laitonta toimintaa sekä kerätä, vaihtaa, analysoida ja levittää sopupelejä, urheilupetoksia ja muita korruption muotoja urheilussa koskevia tietoja Euroopassa ja sen ulkopuolella; korostaa, että on toimittava tiiviissä yhteistyössä muiden sääntelijöiden kanssa, mukaan lukien lisenssin myöntävät viranomaiset, lainvalvontaviranomaiset ja poliisi;
19. kehottaa komissiota helpottamaan näiden sääntelyelinten välistä tietojenvaihtoa laittomista tai epäilyttäviistä korruptiokäytännöistä urheilujärjestöissä;
20. panee tyytyväisenä merkille, että komissio julkaisi helmikuussa 2015 vuotta 2014 koskevan kahden vuoden välein julkaistavan korruptiontorjuntakertomuksen, joka sisältää maakohtaiset arviot kaikista jäsenvaltioista ja räätälöityjä suosituksia;
21. kannustaa neuvostoa toimimaan Euroopan unionin urheilualan vuosien 2014–2017 nykyisen työsuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja korostaa erityisesti koulutusohjelmien kehittämistä jäsenvaltioissa tietoisuuden lisäämiseksi urheilun arvoista kuten rehellisyydestä, reilusta pelistä ja toisten kunnioittamisesta;
22. kehottaa kaikkia urheilutapahtumien järjestämisessä mukana olevia toimijoita (sponsorit, tiedotusvälineet, julkiset ja yksityiset säätiöt ja viranomaiset) olemaan äärimmäisen tarkkoina toimintansa tosiasiallisen riippumattomuuden suhteen ja tarkistamaan toimintakumppanit etukäteen, jotta voidaan palauttaa luottamus urheiluun; muistuttaa, että Europol on käynnistänyt sopupelejä koskevan tiedotuskampanjan yhdessä FIFAn ja FIFPROn kanssa ja painottaa, että siihen liittyvät toimet ovat edelleen hengeltään päteviä ja ne olisi toteutettava avoimesti sitten, kun on saatu selvyys FIFAn asioista;
23. kehottaa komissiota nimeämään kolmannet maat, joissa on ihmisoikeuksiin liittyviä erityisiä ongelmia, jotka liittyvät EU:n alueella tai sen ulkopuolella järjestettäviin urheilutapahtumiin;

24. pitää myönteisenä rahanpesudirektiivin antamista ja kehottaa jäsenvaltioita pikaisesti saattamaan sen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pitämään sen täytäntöönpanoa prioriteettina;
25. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Kansainväliselle jalkapalloliitolle (FIFA), Euroopan jalkapalloliitolle (UEFA), kansallisille jalkapalloliitoille, Euroopan jalkapallon ammattilaisliigojen yhdistykselle (EPFL), eurooppalaisten seurojen yhdistykselle (ECA) ja kansainväliselle ammattilaispelaajayhdistysten liitolle (FIFPRO).